

Skabelon til beskrivelse af ErhvervsPhD-projekt i den offentlige sektor

Denne skabelon **skal** bruges, som den er. Slet den grå vejledningstekst, før I sender ansøgningen. I **skal** bruge Calibri 11 pkt. til teksten, som skal holde sig indenfor boksene. Tekst udenfor boksene bliver ikke læst. Selve boksene må ikke ændres.

Grundoplysninger

Projekttitlel	Muligheder og begrænsninger ved udviklingen af en arbejds pædagogik i dansk beskæftigelsesindsats: En kritisk psykologisk analyse af arbejdsevnebegrebet, det analysegrundlag og pædagogiske konsekvenser
ErhvervsPhD-kandidat	Mikkel Bech Bygum Morgen
Offentlig organisation	Center for Specialundervisning - Slagelse
Universitet, center/institut	Roskilde Universitet – Institut for Mennesker og Teknologi, forskningsgruppe 'Arbejdsliv'
Evt. tredjeparter	

A. Målsætninger og succeskriterier

- Projektets målsætninger

Projektets målsætning er at udfordre og åbne op for implicit accepterede forestillinger om arbejdsevne, arbejdsliv og socialfaglig analyse, som de kommer til udtryk blandt socialarbejdere samt i beskæftigelsesindsatsens politiske organisering og praksisstrukturer – og herigennem pege på konkrete udviklingspotentialer. Projektet vil hertil bidrage med en kritisk psykologisk rekonception af arbejdsevnebegrebet og udvikle et bud, hvordan arbejdsevne bedst analyseres i praksis blandt socialarbejdere til gavn for mennesket og i sidste ende samfund. Projektet stiler efter at fremskrive og udforske konsekvenserne af en dansk beskæftigelsesindsats, hvor pædagogisk faglighed viger for forvaltningsfaglighed med fare for reduktionistiske perspektiver og analyser af menneskelig 'arbejdsevne'. Forskning har indtil nu og i vidt omfang fokuseret på arbejdsevne ud fra statistiske forestillinger om, hvad der "skal til" for, at et menneske kommer i arbejde. Dette har ledt til en hidtidig svag interesse for en ontologisk udforskning af, hvad det i det hele taget vil sige at "have" en arbejdsevne samt de praktiske konsekvenser heraf. En sådan ontologisk erkendelsesinteresse vil være knyttet til dette projekt og dermed bidrage med nyhedsværdi til forskningsområdet – ligesom den kvalitative, praksisnære og subjektivt orienterede analyse udforskning af socialarbejders perspektiver på arbejdsevne og socialfaglig analyse samt de pædagogiske konsekvenser for borgere af disse perspektiver vil bidrage til en udforsket vinkel på beskæftigelsesindsatsen.

- Projektets succeskriterier

- 1) Projektet formår på betydningsfuld vis at udfordre eksisterende forståelser og perspektiver på arbejde og arbejdsevne inden for beskæftigelsesindsatsen samt at udvikle en teoretisk rekonception af 'arbejdsevne' med *dertilhørende praktisk løsning på, hvordan arbejdsevne bedst analyseres i beskæftigelsesindsatsen*
- 2) ... formår at belyse ovenstående perspektivers betydning for borgeres deltagelsesmuligheder i arbejdsrehabiliterende forløb samt at bidrage til en forbedring af disse deltagelsesmuligheder ved ...
- 3) ... at skabe ny viden om den kritiske og analytiske fagligheds betydning i beskæftigelsesindsatsen – samt komme med praksisnære bud på en øget pædagogisk faglighed og udvikling af rammer og kompetencer ift. socialfaglig analyse

B. Nytteværdi

- Nytteværdi for den offentlige organisation

Ud fra samtaler mellem værtsorganisation og PhD-ansøger forventes der en nytteværdi i form af

- 1) øget kvalitet i den arbejds-pædagogiske tilgang og den rehabiliterende indsats
- 2) en udvidelse af målgruppen (pt. begrænset til borgere med følger efter senhjerneskade) som følge af øget specialisering i arbejdsrehabiliteringspraksis
- 3) et styrket samarbejde med betydningsfulde aktører så som socialrådgiveruddannelsen og evt. pædagoguddannelsen.
- 4) en virkeliggørelse af centerets intentioner om at bidrage til national udvikling og forskning inden for arbejdsrehabiliteringsfeltet

- Realisering af nytteværdi

De ovenstående mål om nytteværdi for den offentlige værtsorganisation vil blive realiseret på følgende vis:

- 1) den øgede kvalitet vil blive opnået gennem en stærk, dialogorienteret formidlingsindsats. Eks. i form af PhD-ansøgers undervisning og uddannelse af det øvrige personale samt gennem udvikling af oplæringsmetoder til nye medarbejdere for at sikre fremtidig nytte af projektet. Undervejs i projektet vil der foretages workshops med CSU's personale, hvor projektets indhold vil blive bragt til diskussion og forslag til analytiske pointer vil blive udviklet på.
- 2) denne nytteværdi vil blive indfriet gennem samarbejde mellem værtsorganisationens ledelse og Slagelse (evt. Ringsted, Sorø og Kalundborg) Kommune, hvori værdifuld viden og indsigter fra projektet kan bringes i spil som argument for en specialiseret arbejdsrehabiliteringsindsats. Også her vil løbende workshops med socialarbejdere og/eller jobcenterledelse mhp. diskussion og udvikling af projektet være på tale.
- 3) det allerede eksisterende samarbejde med socialrådgiveruddannelsen (CSU-Slagelse er praktikvært for socialrådgiverstuderende) søges styrket gennem en fælles diskussion ift. den viden, der produceres i forbindelse med PhD-projektet samt denne videns relevans og betydning for socialrådgiveruddannelsen – PhD-ansøger vil stilles til rådighed som underviser på socialrådgiveruddannelsen med socialrådgivernes pædagogisk-analytiske faglighed som fokus. Derudover etableres samarbejde med pædagoguddannelsen i Slagelse omkring udvikling af undervisning i 'arbejds-pædagogik' for de studerende.

- Brede samfundsnytte

Sigtet med projektet vil være at kunne bidrage til forbedrede livsvilkår for de borgere, der er/og kommer under arbejdsudredning i det danske beskæftigelsessystem samt øget (arbejds)pædagogisk kvalitet i beskæftigelsesindsats. Det er hensigten, at projektet skal kunne levere tilbage til det felt, det undersøger, hvorfor der vil være fokus på at indgå i samarbejder med socialrådgiver- og pædagoguddannelsen med henblik på udvikling af undervisningsmateriale og/eller undervisning i pædagogik og analyse i beskæftigelsesindsatsen. Yderligere vil værtsorganisation udnytte sine kontakter i jobcenterregi til at skabe grobund for forandringsdiskussioner ift. den kommunale organisering af beskæftigelsesindsatsen og forsøge at udvide det pædagogiske og analytiske arbejdes praktiske mulighedsrum i feltet.

C. State-of-the-art og evt. teoretisk baggrund

- State-of-the-art og evt. teoretisk baggrund for ErhvervsPhD-projektets forskningsområde

Dette PhD-projekt vil placere sig i et spændingsfelt mellem flere forskellige forsknings- og erkendelsesinteresser. Jeg vil opridse de grene af forskning og fokus, der eksisterer og som er relevant for projektet at forholde sig til, samt give en vurdering af hvor forskningen fremstår negligeret. En ting der er værd at bemærke er, at forskning i almen rehabilitering generelt i dansk sammenhæng fylder mere end forskning i arbejdsrettet rehabilitering. Også i praksis oplever værtsorganisation et større fokus på videndeling og udvikling (konferencer, workshops osv.) ift. den almene frem for den arbejdsrettede rehabilitering.

1. **Forskning i effekter, standardiserede metoder og succeskriterier inden for beskæftigelsesindsatsen og arbejdsrettet rehabilitering**

Denne først gren kan beskrive som pragmatisk og kvantitativ af karakter, og den fokuserer primært på effekter af forskellige beskæftigelsestiltag og beskæftigelsesprogrammer. Det er den mest fremtrædende forskningsgren i relation til beskæftigelsesfeltet, sandsynligvis fordi den forfører som grundlag for udvikling af evidensbaserede beskæftigelsesmetoder og universelle succeskriterier samt kausalitetsforhold. Det er en politisk attraktiv forskningsgren med potentiale til at øge effektiviteten, styringen og den generelle kvalitet i beskæftigelsesindsatsen. Her kan nævnes forskningen ifm. Beskæftigelsesindikatorprojektet (BIP), hvor formålet var at undersøge den statistiske sammenhæng mellem udvalgte indikatorer for arbejdsmarkedssparathed og sandsynlighed for tilbagevenden til arbejdsmarkedet med henblik på hos den enkelte borger at kunne fokusere på at udvikle de indikatorer, der statistisk viser sig i sammenhæng med tilbagevenden til arbejde (Rosholm et al. 2017). Af anden forskning kan nævnes megen engelsk-sproget forskning i 'occupational rehabilitation', hvor der ligeledes forskes i almenlydige faktorer i tilbagevenden til arbejde (Dawson et al. 2011; Dasinger et al. 1998; Coole et al. 2013; Hannerz et al. 2012; Baumgartner & Caliendo 2008). Århus Universitets enhed under Institut for Folkesundhed, Arbejdsrettet rehabilitering og almen rehabilitering, kan også siges at bevæge sig inden for denne genre.

2. **Kvalitativ forskning i borgerperspektiver på beskæftigelsesindsatsen**

Som lillesøster til den kvantitative forskning er den kvalitative forskning i eks. borgerperspektiver på beskæftigelsesindsatsen. Her kan Sophie Danneris' nylige Ph.D.-afhandling *Er du klar til at arbejde?* nævnes som eksempel, hvor hun over to år har fulgt 25 kontanthjælpsmodtager med fokus på konsekvenserne af beskæftigelsesindsatsen fra et borgerperspektiv (Danneris 2016).

3. **Professionsforskning**

Ift. beskæftigelsesfeltet er også professionsforskning relevant, da socialrådgiverprofessionen og dens udvikling spiller en væsentligt rolle i organiseringen af den nationale beskæftigelsesindsats. Professionsforskningen tæller bl.a. den funktionalistiske professionsteori og kritiske professionssociologi men også en nyere og mere subjekt-forankret professionsteori (Hjort 2004). For dette projekt er en særlig relevant grad af professionsteorien den, der lader sig inspirere af kritisk teori og påpeger en strukturel samt politisk 'teknificering' og faglig umyndiggørelse af professionsarbejdere så som socialrådgivere (Smyth 2010; Giroux 2010).

Hvad mangler?

Der mangler til stadighed forskning, der *kvalitativt*, praksisnært og subjektivt orienteret undersøger arbejdsevnebegrebet og dets konsekvenser for praksis – hvor der tænkes ud over udviklingen af standardiserede handleanvisninger for beskæftigelsespraksis, og som forsøger at sætte fokus på de fagligheder, der er på spil (eller *ikke* på spil) i beskæftigelsesindsatser (Hämäläinen 2003; Saalebey & Scanlon 2005). Der mangler fokus på, hvilke forståelser af arbejde, arbejdsevne og metode der opereres med i det beskæftigelsesindsatsen praksisstrukturer og blandt socialarbejdere – samt analyse af den praktiske betvding af disse forståelser med henblik på at skabe forandringspotentiale.

- Referencer for state-of-the-art

OXFORD REFERENCESYSTEM

Baumgartner, H. J. & M. Caliendo, 'Turning Unemployment into Self-Employment: Effectiveness of Two Start-Up Programmes', *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, vol. 70, no. 3, 2008, pp. 347–373.

Cheek, J., 'Negotiating delicately: conversations about health', *Health and Social Care in the Community*, vol. 5, no. 1, 1997, pp. 23-27.

Coole, C., K. Radford, M. Grant & J. Terry, 'Returning to Work After Stroke: Perspectives of Employer Stakeholders, a Qualitative Study', *Journal of Occupational Rehabilitation*, vol. 23, 2013, pp. 406-418.

Danneris, S., 'Er du klar til arbejde? Et kvalitativt forløbsstudie af forandringer i arbejdsmarkedspartsheden blandt kontanthjælpsmodtagere på kanten af arbejdsmarkedet', Ph.D.-afhandling, Aalborg Universitet, 2016.

Dasinger, L. K., N. Krause & F. Neuhauser, 'Modified Work and Return to Work: A Review of the Literature', *Journal of Occupational Rehabilitation*, vol. 8, no. 2, 1998, pp. 113-139.

Dawson, D. R., M. Stergiou-Kita & S. G. Rappolt, 'An Integrated Review of the Processes and Factors Relevant to Vocational Evaluation Following Traumatic Brain Injury', *Journal of Occupational Rehabilitation*, vol. 21, 2011, pp. 374-394.

Feiring, M. & P. K. Solvang, 'Rehabilitering mellom medisin og samfunnsfag – en feltanalytisk skisse', *Praktiske Grunde*, vol. 1-2, 2013, pp. 73-84.

Giroux, H., 'Teachers as Transformative Intellectuals', i Canestrari, A. & B. Marlowe (red.), *Educational Foundations – An Anthology of Critical Readings*, Sage Publications, 2010, pp. 197-204.

Hannerz, H. et al., 'Enterprise Size and Return to Work After Stroke', *Journal of Occupational Rehabilitation*, vol. 22, 2012, pp. 456-461.

Hämäläinen, J., 'The Concept of Social Pedagogy in the Field of Social Work', *Journal of Social Work*, vol. 3, no. 1, 2003, pp. 69-80.

Hjort, K. (red.), *De professionelle: Forskning i professioner og professionsuddannelser*, Frederiksberg C, Roskilde Universitetsforlag, 2004.

Johansen, M. B. & S. G. Olesen (red.), *Professionernes sociologi og vidensgrundlag*, Aarhus, Systime, 2011.

Nedergård, L. & L. G. Glerup, 'Vidensanvendelse og argumentation i rehabiliteringsteams', *Uden For Nummer*, vol. 32, 2016, pp. 36-43.

Porter, S., 'The patient and power: sociological perspectives on the consequences of holistic care', *Health and Social Care in the Community*, vol. 5, no. 1, 1997, pp. 17-20.

Rosholm, M., K. L. Sørensen & L. Skipper, *BIP – Indikatorer og jobsandsynlighed*, 1. udg., København, Væksthusets Forskningscenter.

Smyth, J., 'The Counter-Hegemony to Neoliberalism', i Macrine, S., P. McLaren & D. Hill (red.), *Revolutionizing Pedagogy – Education for Social Justice Within and Beyond Global Neo-Liberalism*, New York, Palgrave Macmillan, 2010, pp. 187-210.

Saalebey, D. & E. Scanlon, 'Is a Critical Pedagogy for the Profession of Social Work Possible?' *Journal of Teaching in Social Work*, vol. 25, 2005, pp. 1-18

D. Projektbeskrivelse

- Hypoteser / forskningsspørgsmål

Forskningsspørgsmål:

Hvilke perspektiver på arbejdsevne, arbejdsliv og socialfaglig analyse kommer til udtryk blandt socialfagligt professionelle samt i beskæftigelsesindsatsen politiske organisering og praksisstrukturer?

herunder søges undersøgt:

- 1) hvilke (pædagogiske) konsekvenser får disse perspektiver for borgerens deltagelse i beskæftigelsesindsatser i form af muligheder og begrænsninger?
- 2) Hvordan kan disse perspektiver og den pædagogiske faglighed i beskæftigelsesindsatsen udvikles?

Hypoteser til grund for at stille ovenstående forskningsspørgsmål:

Aktuelt foregår der en markant kritik af førtidspensionsreformen fra 2013, hvilket som sådan kan være berettiget. Imidlertid har jeg gennem eget arbejde som arbejds-pædagogisk konsulent og støtte for borgere, der deltager i arbejdsrehabiliterende forløb, udviklet en hypotese om, at den nuværende beskæftigelsesindsats lider under andet og mere end blot uhensigtsmæssig lovgivning: nemlig en tendens til rigid metodefiksering med fare for svækkelse af pædagogisk-analytiske evner blandt socialfaglige professionelle, snæver forståelse af arbejdsbegrebet og dets betydning i menneskers liv samt unuancerede forestillinger om, hvordan 'arbejdsevne' egentlig kan forstås – og dermed også hvordan det kan analyseres og udvikles. Hvad angår den pædagogisk-analytiske faglighed kan henvises til Lene Nedergård og Louise Glerup Aners undersøgelse og deltagelse i 70 rehabiliteringsteammøder, hvorfra de beskriver betydeligt besvær med at gennemskue de analyser og analytiske overvejelser, der skulle ligge til grund for rehabiliteringsteamenes beslutninger om borgerens arbejdsliv (2016).

Derudover har jeg ud fra mit daglige arbejde sammen med borgere under arbejdsudredning dannet en hypotese om, at den nuværende beskæftigelsesindsats er knyttet til en overhængende risiko for at facilitere borgerens fremmedgørelse for eget arbejdsliv: Blandt andet grundet en tendens til kynisk (men måske utilsigtet) objektivisering af borgerens arbejdsevne – og dét på trods af den stigende parole om "borgeren i centrum" og idealer om borgerinddragelse. En objektivisering der risikerer at tegne et billede af Systemets Hånd, der på nærmest symbolsk voldelig vis rækker ind i borgerens brystkasse (eller hjerne), trækker arbejdsevnen ud, placerer den på en briks under skarpe kliniklamper, hvorefter der vendes, drejes, obduces, måles, eksperimenteres, alt i mens borgeren må sidde i venteværelset eller kigge ind af en glasrude til laboratoriet i håb om snart af få sin arbejdsevne leveret tilbage sammen med en afgørelse om, hvilket forsørgelsesgrundlag der derefter passer. Dette er selvsagt noget af en karikering med fare for at antyde ondskab i systemets intentioner. Men det er ikke hensigten. Der findes ikke nogen ondskabsfuld Systemets Hånd. Der findes derimod en række praksisstrukturer, måder at forholde sig til metoder og arbejdsbegrebet, måde at uddanne fagprofessionelle og lignende, der tilsammen risikerer at disponere uhensigtsmæssigt for den slags forråelse, Dorthe Birkmose beskriver i *Når gode mennesker handler ondt* (2013).

De ovenstående forskningsspørgsmål skal ses som udtryk for en nysgerrig erkendelsesinteresse, der rækker ud over opstillingen af karikerede skrækillustrationer som det ovenstående, men ligeledes som en erkendelsesinteresse, der trods alt tager sit udgangspunkt i anekdoter og konkrete fortællinger fra borgere, hvilke nærede skrækillustrationen i første omgang. Den er ikke grebet ud af den blå luft. Projektet vil med besvarelse af ovenstående forskningsspørgsmål bidrage til et kritisk blik på vores måder at organisere beskæftigelsesindsatsen og forhåbentlig destabilisere fastgroede forestillinger med forandringspotentiale til følge.

Som beskrevet i state-of-the-art er en stor del af forskningen i beskæftigelse fokuseret omkring at finde ud af, hvad der virker. Det vil sige, hvad der virker inden for de allerede og implicit anerkendte normativiteter, strukturer og værdier, der pt. udgør grundlaget for beskæftigelsesindsatsen. Med andre ord: Hvad der får folk i arbejde! Dette leder til stor koncentration omkring 'metoder', og efterspørgslen på metoder, helst evidensbaserede, stiger i takt hermed. Der er dog ikke tale om hvilken som helst slags metoder men særligt *handlingsanvisende* og standardiserede metoder. Et kritisk psykologisk argument ville være, at sådanne standardiserede handlingsanvisende metoder er med til at skabe særlige deltagelsesbetingelser for borgeren, og at vi – i de mange tilfælde hvor vi vælger vores metoder uden forudgående analyse af borgerens livsførelse – risikerer at lade vores metode determinere borgerens deltagelsesmuligheder frem for at lade borgerens livssituation og livsbetingelser determinere vores valg af metode. I dette fald kan vi kun håbe intenst på, at borgerens livssituation heldigvis matcher de deltagelsesmuligheder, der fremmes af vores metodiske tilgang til arbejdsrehabiliteringen – tilfældigheden råder. Albert Camus beskriver mest rammende den ovennævnte ulempe ved metoder i *The Myth of Sisyphus*: "For methods imply metaphysics; unconsciously they disclose conclusions that they often claim not to know. Similarly the last pages of a book are already contained within the first pages." (1955: 10).

Et problem ved de forskellige metodiske bølger er, at selv de metodiske tilgange, der påberåber sig at have fokus på den enkelte borger (recovery-tilgangen eks.) risikerer at fremtræde dogmatiske og standardiserede. I recovery-tilgangen er værdier som selvbestemmelse og personlig realisering herskende, hvilket er værdier kun få vil og måske bør vove at kritisere. Imidlertid kan man møde eksempler på borgere, der af den ene eller anden grund hverken finder det meningsfyldt *eller* har de nødvendige forudsætninger for at indgå i rehabiliterings- eller beskæftigelsesforløb, hvor de konstant skal tage stilling til og reflektere over egne håb, drømme eller udviklingsmuligheder. Hvor denne institutionaliserede udviklingstanke ligefrem kommer til at fremstå fremmed eller modstridende for dem grundet deres værdier og livsbane. Her kan tankerne lede hen på Richard Sennets fortælling om den traditionelle arbejder Enrico fra *The Corrosion of Character* (1972). Selv det mest velmente ideal om selvbestemmelse og personlig udvikling i recovery-tilgangen fejler i at tage højde for Enricos deltagelsesbetingelser. Og i så fald må der en individuel analyse til, hvis vi skal gøre os forhåbning om at tilpasse vores tilgange den enkelte borger: Analyse der både fungerer som kvalificerende for de beslutninger, der træffes ift. borgeres arbejdsliv men også som pædagogisk og socialfagligt *handlingskvalificerende* – dvs. som dannende kimen til bedre beskæftigelsesforløb for borgeren.

Projektet vil tage form af et kritisk blik indad mod vores beskæftigelsespraksis med ønske om at bidrage til en udvikling af arbejdsevnebegrebet samt bidrage til formuleringen af anderledes måder at gå til beskæftigelsesindsatsen på gennem et øget fokus på analytisk faglighed og *analysemetode* frem for handlingsanvisende metode. Behovet for styrkelse af analytisk faglighed blandt professionelle vil forhåbentligt fremstå berettiget som konsekvens af projektets analyser af kompleksiteten i det spændingsfelt, hvori mennesket med dets individuelle livsbetingelser mødes med den professionelles metodiske tilgange samt beskæftigelsesindsatsen praksisstrukturer og normativiteter.

Det teoretiske fundament vil komme til at bestå af:

1. kritisk psykologi som analysestrategisk grundlag
2. kritisk pædagogik samt yderligere relevante filosofiske og pædagogiske tænkere, der skal bruges til at udfordre projektets analyser og nuancere tematikker fra empirien

Projektet vil operere ud fra en klar idé om, at den konkrete og producerede empiri i sidste ende vil være bestemmende for, hvilken genstandsteori der findes relevant at bringe i spil. Empirien og genstandsteorien skal kunne berige hinanden. Hvad angår genstandsteorien er det dog oplagt, at det vil blive inddraget arbejdsfilosofi og -teori (eks. David Whyte, Josef Pieper, inspirationer fra Oxford Book of Work), pædagogik og professionsteori (eks. Lars Erling Dale, Paulo Freire, John Smyth, Henry Giroux, den dansk-teoretiske kritik af professioner som 'teknificerede')

- men også kritisk psykologi i sig selv kan tilføre værdifulde indsigter ift., hvordan arbejde og arbejdsliv kan gentænkes – udover blot at agere analysestrategisk grundlag.

En afsluttende hypotese er, at borgerens læring ifm. jobafklaringsforløb kunne støttes bedre, end hvad den nuværende måde at organisere beskæftigelsesindsatsen på formår. Læringsperspektivet i beskæftigelsesindsatsen kan anskues som stærkt styringsorienteret i den forstand, at læring tænkes kun (og bedst) at foregå i tilrettelagte og nøje afgrænsede aktiviteter (så som praktikker), hvilket står i kontrast til en opfattelse af, at læring lige så vel foregår på tværs af handlesammenhænge, når borgeren forholder sig til deltagelse på tværs af arbejde og eks. almen daglig livsførelse, jobcentermøder, socialt samvær, lægebesøg og sygehuskontrol. Uden blik for denne tværkontekstuelle deltagelse risikeres det både, at borgerens læring ikke støttes tilstrækkeligt men ligeledes, at man får et ensidigt og unuanceret blik for borgerens 'arbejdsevne' (eller *arbejdsmæssige deltagelsesmuligheder*) – hvilket på sigt forringer det grundlag, hvorpå man tager beslutninger om borgerens fremtid i systemmæssige sammenhænge. Det er her den kritiske psykologi kan bruges til at udvikle måden, hvorpå vi anskuer arbejdsevne – nemlig som udgjort af andet og mere, end hvad vi blot kan observere i den konkrete praktikdeltagelse. Kritisk psykologi kan benyttes til at udvikle en forståelse af arbejdsevne som *betinget* af en lang række *situerede* og dynamiske faktorer, hvorved arbejdsevne bedst kan betegnes 'arbejdsmæssige deltagelsesmuligheder': Her vil vores arbejdsmæssige deltagelsesmuligheder skulle ses som betinget af eks. neurologi (i tilfælde af eks. hjerneskade som i min praksis), fysiologi, livsbiografi (uddannelse, opdragelse, arbejdserfaring), kommunikationsforudsætninger, logistiske muligheder, økonomi, daglig livsførelse, psykologi (selvforståelse, positioneringer, diagnoser, rationalitet osv.), fælleskaber og socialitet, diskurser, sundhedsforhold, kulturel tilknytningsforhold, lovgivning, styringsteknologier og institutionelle rammer, filosofiske forhold så som idé om det gode liv *og så videre*. Arbejdsevne kan i dette perspektiv forstås som udgjort af de muligheder og begrænsninger, der opstår som følge af det dialektiske samspil, hvori alle de ovennævnte (og flere til) forhold indgår med hinanden. Dette er en markant udvidelse af blikket på arbejdsevne, der stiller øgede krav til den pædagogisk-analytiske faglighed hos socialarbejdere men ligeledes til udvikling af mulighedsrummet for analyse i konkret praksis.

- Udførelse af projekt

Empiriproduktion til besvarelse af projektets primære forskningsspørgsmål

Empiri til besvarelse af projektets forskningsspørgsmål vil blive produceret i samarbejde med minimum ét jobcenter. Her har Center for Specialundervisning samarbejdet med både Slagelse, Ringsted, Sorø og Kalundborg jobcentre, hvorfor et samarbejde vil indgås med en af disse – højst sandsynligt Slagelse Kommunes jobcenter, eftersom rehabiliteringsteamet over for CSU og Hjernens Hus har udtrykt interesse i udvikling af måden, man anskuer arbejdsevne på og den pædagogiske fagligheds rolle i beskæftigelsesindsatsen. Hjernens Hus er i forvejen en del af dette rehabiliteringsteams kvartalsmøder, hvor der drøftes udvikling og sparres. Samarbejdet vil skulle medføre, at kandidat vil foretage deltagende observationer i rehabiliteringsteammøder, faglige rundbordsmøder og lign., samt at der kan foretages interviews, uformelle samtaler og workshops med centerets sagsbehandlere. Dette samarbejde er essentielt ift. at producere empiri til brug for at besvare og forstå, hvilke perspektiver der figurerer blandt socialfagligt professionelle vedrørende arbejdsevne, arbejdsliv og socialfaglig metode – samt for at forstå de praksisstrukturer, socialarbejdere dagligt navigerer inden for.

For at forstå de fortolkningsrepertoarer sagsbehandlere navigerer med ift. arbejdsevne, arbejdsliv og metode er det yderst relevant at undersøge, hvordan disse begreber optræder i den uddannelse, socialrådgiverne har med sig. Her har værtsorganisationen CSU et samarbejde med professionshøjskolen Absalon om facilitering af praktikpladser for socialrådgiverstuderende – dette samarbejde vil trukket på ift. at danne grobund for deltagerobservationer, interviews og workshops med de studerende. Herigennem bliver det hensigten at forstå de formentlig flertydige måder, hvorpå socialrådgiveres perspektiver på arbejdsevne, arbejdsliv og socialfaglig metode fremstår indlejret i både

uddannelsesmæssige såvel som jobcenterrelaterede praksisstrukturer. Ønsket om at foretage deltagende observationer og supplere de mere formelle interviews med uformelle og praksisnære samtaler er imidlertid også et udtryk for interesse i at forstå de subjektive *grunde* og intentioner, der ligger til grund for de enkelte socialrådgiveres perspektiver på arbejdsevne og metode samt for deres måde at handle i relation til disse perspektiver.

For at få indsigt i hvordan subjektive grunde og perspektiver er situeret vil der foruden deltagerobservationer, interviews og workshops foretages en nødvendig analyse af eksempelvis socialrådgiveruddannelsens opbygning i form af moduler, indhold og pensum såvel som en analyse af beskæftigelseslovgivning og praktiske arbejdsrammer i jobcentret.

Empiri til besvarelse af underspørgsmål

Besvarelse af underspørgsmål 1 vil basere sig på

- inddragelse og metaanalyse af eksisterende forskning i borgerperspektiver på beskæftigelsesindsatsen
- analytiske tråde til de subjektive og strukturelle perspektiver på arbejdsevne, arbejdsliv og socialfaglig metode, der fremskrives i kandidatens beskæftigelse med projektets primære forskningsspørgsmål
- inddragelse af borgere, som er under afklaringsforløb gennem Hjernens Hus (der er i gns. 25 borgere i individuelle forløb ad gangen, om end forløbene overlapper hinanden, og antallet derfor fluktuerer), såfremt disse giver samtykke til deltagelse.

Besvarelse af underspørgsmål 2 vil blive udfærdiget på baggrund af

- de analytiske fund fra arbejdet med det primære forskningsspørgsmål
- viden produceret under workshops med socialfagligt professionelle
- viden produceret under den løbende forskningsformidling og sparring med professionelle aktører fra feltet
- evaluering af muligheder og begrænsninger i eksisterende litteratur vedr. arbejds-pædagogik og socialfaglig analyse
- viden produceret fra løbende eksperimentering i værtsorganisation med socialfaglig analyse og metode samt pædagogikkens rolle i beskæftigelsesindsatser
- teoretiske bidrag fra kritisk psykologi med henblik på at udvikle en analyseramme af arbejdsevne, hvori arbejdsevne anskues som situeret og kontekstuel betinget
- teoretiske bidrag fra kritisk teori og kritisk pædagogik med henblik på at udvikle processen, hvori analyse af arbejdsevne foregår, i retning af en mere demokratisk og sam-udforskende proces for borgeren, hvor fremmedgørende objektivisering reduceres.

Samarbejde ml. universitet og værtsorganisation

Projektets relevans for beskæftigelsespraksis og værtsorganisation vil løbende vurderes af virksomhedsvejleder, og værtsorganisation vil bistå i etableringen af relevante samarbejder for empirisk produktion. Kvaliteten af teoretisk indsats og metodisk tilgang vil være universitetsvejleders ansvar at evaluere og vurdere løbende i samarbejde med ansøgere. Det forventes, at universitet og værtsorganisation vil kunne drage nytte af hinandens indbyrdes viden om beskæftigelsesområdet og arbejdsliv.

E. Forventede publikationer

Forslag til titel på og dato for publikation	Forslag til ét eller flere anerkendte videnskabelige tidsskrifter, hvor artiklen ønskes publiceret
Developing a (Critical) Pedagogy of Work in Occupational Rehabilitation	Journal of Social Work
Arbejde, fremmedgørelse og forliste (recovery)idealer i beskæftigelsesindsatsen	Social Kritik
Udvikling af pædagogisk analyse og faglighed i socialt arbejde – kritisk psykologi som analytisk rammeværk omkring arbejdsevnebegrebet	Skriftserien Socialt Arbejde
Rollen af socialfaglig og pædagogisk vidensproduktion i rehabiliteringsteamenes beslutningsgrundlag	Uden For Nummer

F. Kurser, konferencer og udlandsophold

- Ph.d.-kurser
 - Social Enterprise and Co-Production as Social Innovation in Scandinavian Welfare States – Ph.D.-skolen for Mennesker og Teknologi (2 ECTS)
 - Welfare Professionals and Professions under Transformation: New Paradigms and New Challenges – Ph.D.-skolen for Mennesker og Teknologi (2 ECTS)
 - Analysestrategier – Ph.D.-skolen for Mennesker og Teknologi (4 ECTS)
 - Dialogic Communication, Participation and Collaboration in Research – Ph.D.-skolen for Kommunikation og Humanistisk Videnskab (5 ECTS)
 - Anatomy of a genre: The elements of academic discourse – PhD School at the Faculty of Humanities at University of Copenhagen (4 ECTS)
 - Concepts of Man in the Human Disciplines and Professions – Graduate School, Arts at Aarhus University (3 ECTS)
 - Critique rather than criticism - Foundations and implications of affirmative methodologies – Graduate School, Arts at Aarhus University (3 ECTS)
 - Extra/ordinary Everyday Lives – Copenhagen Graduate School of Social Sciences (3,5 ECTS)
 - PhD Course in Classical Sociological Theory Autumn 2017 – Copenhagen Graduate School of Social Sciences (7,5 ECTS)
- Konferencer, seminarer

5th Nordic Conference in Work & Rehabilitation (Okt. 2018 i Oslo)

... samt løbende oprettede konferencer om socialt arbejde og arbejdsrehabilitering

G. Formidlingsplan

- Formidlingsplan

Samarbejde med professionshøjskoler (200 t.): Et samarbejde med socialrådgiver- og pædagoguddannelsen i eks. Slagelse (Absalon Professionshøjskole) vil indebære, at kandidaten kan varetage gæsteundervisning i social arbejdes praksis samt pædagogik i relation til arbejde.

Formidling og samarbejde med jobcentre (200 t.): Her er det planen, at der etableres et samarbejde med eks. Slagelse Kommunes arbejdsmarkedscenter, hvis rehabiliteringsteam har udtrykt interesse og behov for en større grad af arbejds-pædagogik i beskæftigelsesindsatsen. Samarbejdet vil skulle bestå i undervisning af og workshops med jobcentremedarbejdere faciliteret af PhD-ansøger.

Oplæg til konferencer (50 t.): Dette indebærer deltagelse og oplæg til diverse relevante konferencer, da det er vigtigt for ansøger at involvere sig i praksisfeltet og stille sin forskning til diskussion.

Formidling til egen organisation (40 t.): Undervisning, workshops og videndeling i egen organisation.

Artikler og evt. blog (150 t.): Artikelskrivning primært til danske tidsskrifter så som Uden For Nummer, Skriftserien Socialt Arbejde, Social Kritik og lignende. Ansøger har et ønske om at eksperimentere med kommunikationsformen ifm. formidling af forskning: Selvom ingen forudgående egen-erfaring med blogging eksisterer, kunne netop en blog el. lign. være en mulighed for en kontinuerlig videndeling med feltets aktører og fungere som et dialogisk forum i relation til forskningsprojektets delkonklusioner og refleksioner gjort undervejs – ud fra en idé om, at der kan være vigtig viden og læring at drage fra en løbende dokumentation af forskningsprocessen frem for blot forskningen slutresultaterne.

Publikation (200 t.): Forskningsprojektet analytiske pointer og resultater skal samles og formidles i en publikation, der henvender sig mod feltets praktikere, og hvor der peges på konkrete forandringspotentialer og anbefalinger.

H. Struktur og tidsplan

- Uddannelses- og projektføreløbs struktur, opdelt i arbejdsblokke med tilhørende milepæle og succeskriterier, og illustreret i tidsplan

Arbejdsblokke:

B1: Litteraturstudie. Her søges der litteratur inden for professionsteori, philosophy of work, arbejds-pædagogik, læringsteori og kritisk psykologi. Litteraturen gennemlæses og analyseres ift. relevans for projektets forskningsspørgsmål. Milepæl: Teorien er klar, sorteret og struktureret til aktiv brug ifm. den senere skrivning af analyse.

B2: Der foretages og skrives state-of-the-art, hvor der analyseres tendenser, ligheder og uligheder i beskæftigelsesforskning. Projektets metodologiske kapitler skrives. Milepæl: State-of-the-art og metodologi er skrevet.

B3: Empiri 1. Første empiri til besvarelse af forskningsspørgsmålet produceres. Der er her tale om deltagerobservationer, workshops og interviews med socialrådgivere. Milepæl: Samarbejde med jobcenter og socialrådgiver om produktion af empiri er afsluttet.

B4: Empiri 2. Policy- og dokumentanalyse samt fokus på praksisstrukturer i jobcentrene. Milepæl: Empiri er produceret, analyseret og struktureret.

B5: Analyse af empiri samt udfærdigelse af analytiske delpointer og strukturering af analysens litterære opbygning. Milepæl: en egentlig litterær struktur/skelet er færdig, således at der kan koncentreret om reel skrivning af brødtekst i næste arbejdsblok.

B6: Intensiv skrivning af analysens brødtekst. Milepæl: Analysen er færdig.

B7: Skrivning af fremtidsperspektiv og forandringspotentiale, hvor der peges mod mulige retninger og potentialer for praksis. Milepæl: Projektet er færdigskrevet og indleveret til bedømmelse.

B8: Formidling, deltagelse i konferencer, workshops, kurser og undervisning.

	2018												2019												2020											
	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	sep	aug	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
B1	█																																			
B2							█																													
B3													█																							
B4													█																							
B5													█																							
B6																									█											
B7																									█											
B8	█																																			

I. Tidsfordeling

ErhvervsPhD-kandidatens tidsfordeling	i måneder	i % af projekttid
I dansk afdeling af værtsorganisation	18	50%
I udenlandske afdelinger af værtsorganisation		0%
Hos andre organisationer eller virksomheder		0%
På værtsuniversitet	18	50%
På andre universiteter og forskningsinstitutioner		0%

J. Offentlig organisation

- Den offentlige organisation og dens aktiviteter

Center for Specialundervisning er en del af Slagelse Kommune og lokaliseret på Rosenkildevej 88B, 4200 Slagelse. Centeret indeholder både en STU-uddannelse samt rehabilitering af borgere med følger efter senhjerneskade. Der ydes både syns-, høre-, tale- samt læsetræning, kognitive rehabiliteringsforløb, neurofaglig arbejds-pædagogisk støtte under tilbagevenden til arbejdslivet, neuropædagogisk hjemmevejledning, koordination af hjerneskaderehabiliteringsforløb samt neuropsykologisk testning og rådgivning.

Der er i alt 80 ansatte på Center for Specialundervisning.

En stor del af borgerne, der kommer på Center for Specialundervisning Slagelse, er fra Slagelse Kommune, men der kommer derudover et betydeligt antal borgere fra Kalundborg, Sorø, Ringsted, Odsherred og Holbæk Kommune, idet disse kommuner har indgået leveringsaftale med CSU. Derved skabes det nødvendige flow/kritisk masse til at opretholde og udvikle faglig samt organisatorisk bæredygtighed.

Center for Specialundervisning Slagelse indgår på nuværende tidspunkt i sit første forsknings-samarbejde (forskning i lysforhold for svagtseende borgere) med Aalborg Universitet finansieret af Trygfonden. Derudover har centeret en deltidsansat neuropsykolog og Ph.D., Rune Skovgaard Rasmussen, der sideløbende er ansat som underviser og forsker ved Københavns Universitet.

- Kandidatens placering i den offentlige organisation

PhD-ansøger vil være placeret i Center for Specialundervisning og Hjernens Hus, hvor der tilbydes arbejds-pædagogisk støtte til borgere med følger efter senhjerneskade, som er på vej tilbage til arbejdslivet. Udover den konkrete pædagogiske støtte til borgerne bidrager Hjernens Hus yderligere til vidensproduktion og analyse af arbejdsmæssige deltagelsesmuligheder ('arbejdsevne') til brug for beslutningstagen i kommunernes rehabiliteringsteams. Hjernens Hus deltager i disse rehabiliteringsteammøder sammen med borgerne, når det er blevet tid til, at jobcenteret vil beslutte sig om borgerens fremtidige færd (fleksjob, ressourceforløb, selvforsørgelse eller førtidspension).

De faglige kompetencer, ansøger vil have adgang til, er imidlertid ikke begrænset til Hjernens Hus, idet samtlige af førnævnte afdelinger og tilbud ligger på samme matrikel og har tæt samarbejde om borgernes rehabiliteringsforløb. De tilgængelige faglige kompetencer består af en mangfoldig sammensætning af pædagogisk, (neuro)psykologisk, lærerfagligt, kognitiv terapeutisk, audiologopædisk og ergoterapeutisk uddannede kollegaer.

PhD-ansøger vil kunne spare alment-akademisk med førnævnte Rune Skovgaard Rasmussen, der forsker i neuropsykologi v. Københavns Universitet, og som qua sin kvantitative forskningsstil kan give kritik og modspil til PhD-ansøgers kvalitative tilgang.

K. Universitet

- Beskrivelse af universitet og center / institut

Roskilde Universitet er overordnet kendetegnet ved tværfaglighed og problemorientering, og forskningsmæssigt bliver der fokuseret på globale dynamikker, magt, medier og kommunikation, miljømæssige risici samt design af human-teknologier. Kandidaten vil høre til på Institut for Mennesker og Teknologi, som er orienteret mod at udvikle bæredygtige løsninger, benytte eksperimenterende tilgange og understøtte menneskers aktive engagement. Instituttet omfatter human-, samfunds-, sundheds- og IT-videnskabelige samt planlægnings-, interventions- og designorienterede fagområder. Kandidaten bliver indskrevet i Ph.d.-skolen for Mennesker og Teknologi. Her forskes bl.a. i muligheder og begrænsninger for læring, udvikling og innovation i arbejde, uddannelse og civilsamfund samt socialpsykologiske problemstillinger, der knytter sig til relationen mellem individ og samfund og menneskers sociale hverdagsliv. Kandidaten vil have adgang til forskningsmiljøer med kompetencer inden for forskningen i hverdags- og arbejdsliv, pædagogik, uddannelse, velfærdsprofessioner og læringsinstitutioner samt samfunds- og subjektvidenskabelige metoder. Specielt det traditionelt stærke forskningsmiljø i relation til profession og arbejdsliv vil være gavnligt for kandidaten.

L. Tredjeparter

- Beskrivelse af evt. tredjeparter

Ingen tredjeparter vil indgå i projektet.